

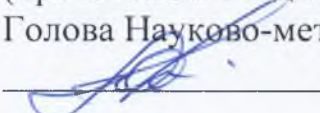
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ТРЕНЕРСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ І ТАНЦЮВАЛЬНИХ ВИДІВ СПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 1 від 30.08.2023 р.)

Голова Науково-методичної ради

Ю. В. Литвиненко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

спеціальність: 024 Хореографія

спеціалізація: Хореографія

освітньо-професійна програма: Хореографія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 7

мова навчання: українська

Київ - 2023

РОЗРОБНИК:

Верховенко Ольга Анатоліївна, кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту,
overkhovenko@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою хореографії і танцювальних видів спорту
(засідання кафедри, протокол № 17 від 22.08.2023 р.)

Завідувач кафедри _____ канд. фіз. вих. і спорту, Соронович І. М.

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу

_____ О. М. Д'яченко

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти

_____ О. І. Рудешко

Анотація навчальної дисципліни. Важливим компонентом в системі вищої освіти є професійна підготовка майбутніх хореографів.

Дисципліна "Історія хореографічного мистецтва" є складовою частиною професійно-орієнтованого циклу дисциплін, його вивчення розкриває в історичній ретроспективі зародження та розвиток хореографічного мистецтва у світовій і, зокрема, європейській культурі за класичною схемою: від Стародавніх часів через епоху Середньовіччя та Відродження, через Новий час до Новітнього часу з домінуванням модерністського і постмодерністського типу мислення. Обсяг дисципліни – 3 кредити ECTS. Основні теми: танцювальне мистецтво від зародження до сучасності, сучасне Українське хореографічне мистецтво тощо.

Головним завданням курсу є опанування студентами визначеної програми навчальної дисципліни. Курс «Історія хореографічного мистецтва» є важливою фаховою дисципліною для майбутніх артистів балету, викладачів, балетмейстерів.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену/заліку.

Abstract of the discipline. Professional training of future choreographers is an important component in the higher education system.

The discipline "History of Choreographic Art" is an integral part of a professionally oriented cycle of disciplines, its study reveals in historical retrospect the origin and development of choreographic art in world and, in particular, European culture according to the classical scheme: from ancient times through the Middle Ages and the Renaissance, through the New Age to modern times with the dominance of modernist and postmodernist types of thinking. The scope of the discipline is 3 ECTS credits. Main topics: dance art from the beginning to the present day, modern Ukrainian choreographic art, etc.

The main task of the course is for students to master the specified program of the educational discipline. The course "History of Choreographic Art" is an important professional discipline for future ballet dancers, teachers, ballet masters.

The final grade is formed taking into account the results of the current control and examination/credit.

Мета навчальної дисципліни – розкрити і проаналізувати в історичній ретроспективі зародження та розвиток хореографічного мистецтва у світовій (європейській) та вітчизняній культурі; сформувати у студентів інтерес до майбутньої професійної діяльності; сприяти майбутнім митцям у створенні історико-теоретичної бази своєї професійної діяльності та розширення її за рахунок використання досягнень світового хореографічного мистецтва, як одного з найбільш потужних дослідників суспільного життя.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Історія хореографічного мистецтва» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, в мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	
ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК4	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК01	Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ФК02	Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стилеві особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.
ФК03	Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності,

	проектування художньої реальності в хореографічних образах.
ФК04	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
ФК05	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах.
ФК07	Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
ФК08	Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
ФК09	Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.
ФК10	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа-мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації і презентації.
ФК11	Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
ФК12	Здатність використовувати принципи, методи, форми, засоби, сучасні методики в організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах.
ФК14	Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
ФК15	Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.
ФК16	Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин в сфері виробничої діяльності.

ФК19	Здатність усвідомлювати роль музики в хореографічному мистецтві, володіти музичнотеоретичними поняттями, аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку музичного мистецтва, його стильові особливості, жанри та форми музичних творів і застосовувати ці знання у виконавській, педагогічній та балетмейстерській діяльності в різних напрямках хореографії.
------	--

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форма навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна V семестр	8	0	34	0	48	90
Заочна VII семестр	2	0	10	0	78	90

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія державності та культури України», «Теорія та методика викладання класичного танцю», «Теорія та методика викладання сучасного танцю», «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю», «Історія і теорія музики» тощо.

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього			
		л.	прак.	с. р.		го	л.	прак.
Тема 1. Танець в мистецтві первісного суспільства.	6	2		4	9	2		7

Тема 2. Танець в Древній Греції.	6	2		4	8		1	7
Тема 3. Хореографічне мистецтво епохи Середньовіччя та Відродження.	6	2		4	8		1	7
Тема 4. Хореографічне мистецтво епохи Просвітництва.	6	2		4	8		1	7
Тема 5. Становлення професійного українського балетного театру (кін. XVIII – поч. XI ст.).	9		4	5	8		1	7
Тема 6. Формування та народження професійного українського балетного театру поч. XX ст.	10		5	5	8		1	7
Тема 7. Український балетний театр XX-XXI ст.	8		4	4	9		1	8
Тема 8. Видатні балетмейстери України	11		6	5	8		1	7
Тема 9. Неокласичний танець в творчості балетмейстерів XX – XXI століття.	10		5	5	8		1	7
Тема 10. Танці XX століття. Сучасний танець на грані тисячоліть	9		5	4	8		1	7
Тема 11. Сучасна Українська хореографія	9		5	4	8		1	7
Всього	90	8	34	48	90	2	10	78

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Танець в мистецтві первісного суспільства.

Мистецтво первісного суспільства включає в себе музику, слово, танець, обряд, костюм. Танці первісного суспільства діляться на мисливські та тотемічні. Мисливські танці виконувались з цілю підготувати первісну

людину к полюванню. Тотемічні танці (наслідування тварин)-основу цих танців складали міфи і легенди. Побутові танці – виконувались після вдалого мисливства, або перемоги над іншим племенем і ставали частиною відпочинку і розваг.

Тема 2. Танець в Древній Греції.

Давньогрецька живопис зберегла зображення безлічі поз і рухів, за якими складалося враження, що танцювальне мистецтво, зокрема, композиція танцю підпорядковувалася певній системі. По цим малюнкам в більш пізній час багато відомі хореографи реконструювали грецькі танці. З текстів, які дійшли до нас впливає, що танцям в Стародавній Греції була присвячена спеціальна наука - Орхестіка, якій навчалися юнаки. Орхестіка включала в себе релігійні та побутові сцени композиції.

Тема 3. Хореографічне мистецтво епохи Середньовіччя та Відродження.

В епоху Середньовіччя, коли спосіб життя сільських і міських жителів став різко відрізнятися, танці сільські і міські також змінилися. Ці зміни відбувалися в різних європейських країнах. У XV столітті придворні бали перетворилися в маленькі спектаклі. тепер порядок виходів придворних, послідовність танців організовував «майстер балу» - балетмейстер. А ряд танців, об'єднаних в єдине ціле, отримав назва балету. Протягом XV-XVI століть в моді були танцювальні спектаклі з невігладливим сюжетом - інтермедії, «виходи» придворних, дивертисменти - ряд танців, не пов'язаних між собою загальним сюжетом.

Епоха Відродження розвине побутовий танець, перетворивши його в сценічний. Вона стане віхою, від якої веде свій відлік історія балету, дасть в Італії, а потім у Франції перші приклади вистав, які називаються балетами. Ці спектаклі стануть синтетичними уявленнями, включають танець, музику, вокал, словесні монологи.

Тема 4. Хореографічне мистецтво епохи Просвітництва.

Балет, як вид придворних розваг, що зародився при дворах італійських монархів в епоху Відродження, вже в наступному столітті досяг свого вищого розвитку у Франції. Протягом першої половини XVII століття у Франції і ряді інших країн ставилися вистави, звані балетами. Це були п'єси зі співом і діалогами, де танці не завжди мали переважне значення.

Тема 5. Становлення професійного українського балетного театру (кін. XVIII – поч. XI ст.).

Традиції української класичної балетної культури своїм корінням сягають кріпацького театру. Перша балетна вистава була показана у 1801 році у виконанні театральної трупі поміщика Д. Ширая, що складалася із підготовлених танцюристів і кріпацького оркестру. Для постановки балетних

вистав він запрошував відомих іноземних хореографів-педагогів, художників-декораторів і балетмейстерів надаючи фахову освіту найкращим кріпосним артистам. У творчості вихованих іноземними хореографами артистів-кріпаків широко побутував класичний танець, що сприяло утвердженню балетного мистецтва й піднесенню музичної і театральної культури України. У кріпацьких театрах, що існували в Україні, часто ставилися класичні балетні спектаклі. Репертуар їх складали переважно танцювальні пантоміми на міфологічні сюжети («Амур і Психея», «Венера і Адоніс», «Павло і Віргінія» та інші), а також дивертисменти, в яких виконувалися українські народні танці з віртуозними стрибками й обертаннями.

Тема 6. Формування та народження професійного українського балетного театру поч. ХХ ст.

Початок наступного етапу в розвитку балетного мистецтва в Україні пов'язаний з відкриттям національних оперних театрів у 20-і роки ХХ століття в Харкові, Києві, Одесі. У новоствореній радянській державі постає питання про створення національного балету. Українські композитори роблять перші спроби в опануванні академічних балетних жанрів. Це був час інтенсивних пошуків нового змісту і нових мистецьких форм.

Тема 7. Український балетний театр ХХ-ХХІ ст.

У ХХ-му столітті виникають нові синкретичні форми театральних вистав, що є яскравим проявом сучасних тенденцій мистецького життя. Це опера-балет «Вій» В. Губаренка, «Незраджена любов» Л. Колодуба, «Коли цвіте папороть» Є. Станковича, ораторія-балет «Київські фрески» І. Карабиця, фольк-балет-містерія «Обранець сонця» О. Шимка та ін. У них митці продовжують експериментувати на основі синтезу класичного та народного пластів, запозичуючи передові досягнення сучасності.

Репертуар балетних театрів України кін. ХХ – поч. ХХІ ст. можна розділити за групами: редакції балетів класичної спадщини в традиційній естетиці; оригінальні постановки в традиційній естетиці засобами класичного та неокласичного танцю; балетні експерименти в естетиці модерну та постмодерну. Нині відчутні певні зрушення на шляху осучаснення вітчизняного балетного театру, що сприяє не лише інтеграції у світову хореографію, а й підвищує мистецький рівень вітчизняного балетного театру.

Тема 8. Видатні балетмейстери України

В цій темі розглядається життя і творчість видатних балетмейстерів України, а саме: В. Верховинця, В. Авраменка, П. Вірського та М. Болотова, Я. Чуперчук, А. Кривохижі, М. Вантуха, К. Василенко, Б. Колногузенка тощо.

Тема 9. Неокласичний танець в творчості балетмейстерів ХХ – ХХІ століття.

Визначено генезу неокласичного балетного театру з формуванням у ХХ столітті у США та Європі. Сценічний метод майстрів нового класичного напрямку в балеті виявив окремі авторські технічні методи представників неокласичного балету (Джорджа Баланчіна, Фредеріка Ештона, Ентоні Тюдора, Джона Кранко, Джона Ноймайера, Кенета Макміллана та ін.). Також визначено виняткову роль балетмейстерів-неокласиків, які не лише зберегли зразки академічного спадку, але й знайшли чудове поєднання класичної традиції зі стилістикою фольклору, античного танцю, балету ренесансу і бароко, імпресіонізму, джазу, модерну, кубізму, експресіонізму, абстракціонізму. Наприкінці ХХ ст. неокласичний напрям в Україні представила балетмейстерка Аніко Рехвіашвілі.

Тема 10. Танці ХХ століття. Сучасний танець на грані тисячоліть

У поняття «естрадний танець» входять і стилізації народних танців, спортивні танці, танці в стилях побутової хореографії, степ, в даний час на естраді ми бачимо досить багато постановок, вирішених засобами джазового танцю або танцю модерн. Таким чином, поняття «естрадний танець» об'єднує досить багато напрямів хореографічного мистецтва. Більше 70 років ми були відірвані від процесу розвитку світового хореографічного мистецтва. Це сталося за цілою низкою об'єктивних і суб'єктивних причин. У «застійні роки» панував класичний танець.

У своїх строго окреслених рамках розвивався народний-сценічний танець, напівлегально існував степ і бальний танець, і це практично всі напрями танцю, які тоді існували до 90-х рр. ХХ ст.

Тема 11. Сучасна Українська хореографія

Хореографія періоду глобалізації відкриває нові горизонти, з'являється безліч технік, заснованих як на класичній балетній школі, так і на різних східних духовних, психічних і фізичних практиках. Мистецтво танцю стає перформативним. Хореографи ХХІ століття стали все більше приділяти увагу пластиці, організму, тілу і геометрії рухів. Вистави насичуються елементами побутової і вродженої пластики, яка розвивається в танець, а іноді і зовсім не має вектора розвитку. У хореографічному мистецтві з'являється момент загального дослідження рухів людини, механіка виконання, концентрація на деталях. У сучасному мистецтві виникає нова позиція хореографа - хореограф-дослідник.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість Денна форма	Годин Заочна форма
Тема 5. Становлення професійного українського балетного театру (кін. XVIII – поч. XI ст.).	1. Історична характеристика хореографічного мистецтва кін. XVIII – поч. XI ст.	4	1
Тема 6. Формування та народження професійного українського балетного театру поч. XX ст.	2 Історична характеристика хореографічного мистецтва поч. XX ст.	4	2
Тема 7. Український балетний театр XX-XXI ст.	3. Історична характеристика хореографічного мистецтва XX-XXI ст.	4	1
Тема 8. Видатні балетмейстери України	4. Історична характеристика видатних балетмейстерів України.	5	2
Тема 9. Неокласичний танець в творчості балетмейстерів XX – XXI століття.	5. Історична характеристика XX ст. і огляд ситуації в хореографічному мистецтві XXI ст.	5	2
Тема 10. Танці XX століття. Сучасний танець на грані тисячоліть	6. Історична характеристика	4	1
Тема 11. Сучасна Українська хореографія	7. Історична характеристика кінця XX ст. і огляд ситуації в хореографічному мистецтві XXI ст.	4	1
Всього		34	10

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин

		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Танець в мистецтві первісного суспільства.	1. Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	7
Тема 2. Танець в Древній Греції.	2. Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	7
Тема 3. Хореографічне мистецтво епохи Середньовіччя та Відродження.	3. Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	7
Тема 4. Хореографічне мистецтво епохи Просвітництва.	Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	7
Тема 5. Становлення професійного українського балетного театру (кін. XVIII – поч. XI ст.).	Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	7
Тема 6. Формування та народження професійного українського балетного театру поч. XX ст.	Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	5	7

Тема 7. Український балетний театр ХХ-ХХІ ст.	Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	8
Тема 8. Видатні балетмейстери України	8. Зробити презентацію «Видатні балетмейстери України»	5	7
Тема 9. Неокласичний танець в творчості балетмейстерів ХХ – ХХІ століття.	9. Зробити презентацію «Балетмейстери неокласичного напрямку»	5	7
Тема 10. Танці ХХ століття. Сучасний танець на грані тисячоліть	10. Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	7
Тема 11. Сучасна Українська хореографія	11. Зробити презентацію «Представники шкіл сучасної хореографії в Україні»	5	7
Всього		48	78

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування теоретичних знань та практичних умінь, дотичних до втілення різних режисерських задумів, для розв’язання конкретних задач у сфері хореографії та танцювальних видів спорту та організації реалізації у відповідній сфері проєктів інноваційного творчого характеру завдяки:

знанням: особливостей хореографії як виду мистецтва, її видової та жанрової структури; основ драматургії хореографічного твору; особливостей побудови композиції хореографічного твору; засобів творення художнього образу в хореографії; хореографічних та музично-хореографічних форм; функцій режисера у хореографії;

умінням: працювати творчо і самостійно; аналізувати ідейно-тематичний зміст, форму, жанр, видову приналежність хореографічного твору; працювати з музичним матеріалом; застосовувати закони драматургії у власних постановках; складати літературно-драматургічну основу хореографічного

твору; створювати і нотувати хореографічний текст та малюнок танцю; співпрацювати з художником, концертмейстером, композитором, диригентом; працювати з виконавцями, проводити різні види репетицій.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни «Історія хореографічного мистецтва» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 1	Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із концепцією сталого розвитку України.
ПРН 2	Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.
ПРН 3	Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
ПРН 4	Володіти іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально-побутовій та професійній сферах.
ПРН 6	Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ПРН 7	Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проєкту.
ПРН 8	Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
ПРН 9	Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
ПРН 10	Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
ПРН 11	Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
ПРН 12	Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
ПРН 13	Володіти базовими принципами стратегій вітчизняного хореографічного мистецтва щодо культурної спадщини.
ПРН 14	Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора
ПРН 15	Демонструвати володіння традиційними та інноваційними методиками викладання фахових дисциплін.

ПРН 16	Аналізувати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.
ПРН 17	Володіти методикою викладання фахових дисциплін, реалізовувати теоретичні знання в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин.
ПРН 18	Знаходити оптимальні підходи до формування і розвитку творчої особистості.
ПРН 19	Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу
ПРН 24	Знати і розуміти роль музики в хореографічному мистецтві, володіти музично-теоретичними поняттями, аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку музичного мистецтва, його стилеві особливості, жанри та форми музичних творів і використовувати навички аналізу та підбору музичного матеріалу для здійснення виконавської, педагогічної та балетмейстерської діяльності в різних напрямках хореографії.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку, екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
Тема 1. Танець в мистецтві первісного суспільства.	Експрес опитування	8
Тема 2. Танець в Древній Греції.	Експрес опитування Практичний показ	8
Тема 3. Хореографічне мистецтво епохи Середньовіччя та Відродження.	Експрес опитування Практичний показ	8
Тема 4. Хореографічне мистецтво епохи Просвітництва.	Експрес опитування	8

	Практичний показ	
Тема 5. Становлення професійного українського балетного театру (кін. XVIII – поч. XI ст.).	Експрес опитування Практичний показ	10
Тема 6. Формування та народження професійного українського балетного театру поч. XX ст.	Експрес опитування	9
Тема 7. Український балетний театр XX-XXI ст.	Експрес опитування	10
Тема 8. Видатні балетмейстери України	Експрес опитування Практичний показ	10
Тема 9. Неокласичний танець в творчості балетмейстерів XX – XXI століття.	Експрес опитування Практичний показ	10
Тема 10. Танці XX століття. Сучасний танець на грані тисячоліть	Експрес опитування	9
Тема 11. Сучасна Українська хореографія	Експрес опитування Практичний показ	10
Всього		100

Науково-педагогічний працівник під час завершення уроку з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами подальших практичних занять, ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Література:

1. Безклубенко С. Д. Мистецтво: терміни та поняття: енциклопед. вид. : у 2 т. / С. Безклубенко ; Ін-т культурології Акад. мистец. України. – К., 2008. – Т. 1 : А – Л. – 239 с.
2. Горбатова Н. Становлення мистецтва класичного танцю в Україні (20–30 роки ХХ століття) : автореф. дис. ... канд. істор. наук :17.00.01. – Київ, 2004. – 20 с.
3. Загайкевич М. Українська балетна музика / М. Загайкевич. – Київ : Наук. думка, 1969. – 229 с.
4. Кабачок Н.Л. Феномен неокласики в хореографічній культурі ХХ ст. (на досвіді Дж. Баланчіна) : автореф. дис. ... канд.наук з мистецтвознавства : 26.00.01 / Н.Л. Кабачок ; Харк. держ. акад. культури.– Харків, 2013.–18 с.
5. Підлипська, А. М. (2017). РЕПЕРТУАР БАЛЕТНОГО ТЕАТРУ УКРАЇНИ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ:ТИПОЛОГІЯ ТА ПРОБЛЕМИ. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*, (36), 86–94.
6. Семенова Н. Феномен української національної балетної вистави в контексті європейської хореографічної культури / Н. Семенова // *Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій: матер. всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 21–22 квітня 2017 р.)*. – Київ, 2017. – с. 94–98.
7. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії / Ю. Станішевський. – Київ : Муз.Україна, 2003. – 440 с.
8. Станішевський Ю. Хореографічне мистецтво / Ю. Станішевський. – Київ : Рад. Школа, 1969. – 127 с.
9. Чепалов О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст.: монографія / Олександр Іванович Чепалов; Харк. держ. акад. культури. – Х.: ХДАК, 2007. – 344с.
10. Шариков Д.І Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. Типологія хореографії. : монографія / Шариков Д.І. – К. : КиМУ, 2013– Частина ІІІ. – 90 с. : іл.

Анотація навчальної дисципліни. Важливим компонентом в системі вищої освіти є професійна підготовка майбутніх хореографів.

Дисципліна "Історія хореографічного мистецтва" є складовою частиною професійно-орієнтованого циклу дисциплін, його вивчення розкриває в історичній ретроспективі зародження та розвиток хореографічного мистецтва у світовій і, зокрема, європейській культурі за класичною схемою: від Стародавніх часів через епоху Середньовіччя та Відродження, через Новий час до Новітнього часу з домінуванням модерністського і постмодерністського типу мислення. Обсяг дисципліни – 3 кредити ECTS. Основні теми: танцювальне мистецтво від зародження до сучасності, сучасне Українське хореографічне мистецтво тощо.

Головним завданням курсу є опанування студентами визначеної програми навчальної дисципліни. Курс «Історія хореографічного мистецтва» є важливою фаховою дисципліною для майбутніх артистів балету, викладачів, балетмейстерів.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену/заліку.

Abstract of the discipline. Professional training of future choreographers is an important component in the higher education system.

The discipline "History of Choreographic Art" is an integral part of a professionally oriented cycle of disciplines, its study reveals in historical retrospect the origin and development of choreographic art in world and, in particular, European culture according to the classical scheme: from ancient times through the Middle Ages and the Renaissance, through the New Age to modern times with the dominance of modernist and postmodernist types of thinking. The scope of the discipline is 3 ECTS credits. Main topics: dance art from the beginning to the present day, modern Ukrainian choreographic art, etc.

The main task of the course is for students to master the specified program of the educational discipline. The course "History of Choreographic Art" is an important professional discipline for future ballet dancers, teachers, ballet masters.

The final grade is formed taking into account the results of the current control and examination/credit.

Мета навчальної дисципліни – розкрити і проаналізувати в історичній ретроспективі зародження та розвиток хореографічного мистецтва у світовій (європейській) та вітчизняній культурі; сформувати у студентів інтерес до майбутньої професійної діяльності; сприяти майбутнім митцям у створенні історико-теоретичної бази своєї професійної діяльності та розширення її за рахунок використання досягнень світового хореографічного мистецтва, як одного з найбільш потужних дослідників суспільного життя.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Історія хореографічного мистецтва» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, в мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	
ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК4	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК01	Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ФК02	Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.
ФК03	Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності,

	проектування художньої реальності в хореографічних образах.
ФК04	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
ФК05	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
ФК07	Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
ФК08	Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
ФК09	Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.
ФК10	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа-мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації і презентації.
ФК11	Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
ФК12	Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
ФК14	Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
ФК15	Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.
ФК16	Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин в сфері виробничої діяльності.
ФК19	Здатність усвідомлювати роль музики в хореографічному мистецтві, володіти музично-теоретичними поняттями,

	аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку музичного мистецтва, його стиліові особливості, жанри та форми музичних творів і застосовувати ці знання у виконавській, педагогічній та балетмейстерській діяльності в різних напрямках хореографії.
--	---

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у

годинах:

Форма навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна V семестр	8	0	34	0	48	90
Заочна VII семестр	2	0	10	0	78	90

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія державності та культури України», «Теорія та методика викладання класичного танцю», «Теорія та методика викладання сучасного танцю», «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю», «Історія і теорія музики» тощо.

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усьо го			
		л.	прак.	с. р.		л.	прак.	с. р.
Тема 1. Танець в мистецтві первісного суспільства.	6	2		4	9	2		7
Тема 2. Танець в Древній Греції.	6	2		4	8		1	7

Тема 3. Хореографічне мистецтво епохи Середньовіччя та Відродження.	6	2		4	8		1	7
Тема 4. Хореографічне мистецтво епохи Просвітництва.	6	2		4	8		1	7
Тема 5. Становлення професійного українського балетного театру (кін. XVIII – поч. XIX ст.).	9		4	5	8		1	7
Тема 6. Формування та народження професійного українського балетного театру поч. XX ст.	10		5	5	8		1	7
Тема 7. Український балетний театр XX-XXI ст.	8		4	4	9		1	8
Тема 8. Видатні балетмейстери України	11		6	5	8		1	7
Тема 9. Неокласичний танець в творчості балетмейстерів XX – XXI століття.	10		5	5	8		1	7
Тема 10. Танці XX століття. Сучасний танець на грані тисячоліть	9		5	4	8		1	7
Тема 11. Сучасна Українська хореографія	9		5	4	8		1	7
Всього	90	8	34	48	90	2	10	78

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Танець в мистецтві первісного суспільства.

Мистецтво первісного суспільства включає в себе музику, слово, танець, обряд, костюм. Танці первісного суспільства діляться на мисливські та тотемічні. Мисливські танці виконувались з цілю підготувати первісну людину к полюванню. Тотемічні танці (наслідування тварин)-основу цих танців складали міфи і легенди. Побутові танці – виконувались після вдалого

мисливства, або перемоги над іншим племенем і ставали частиною відпочинку і розваг.

Тема 2. Танець в Древній Греції.

Давньогрецька живопис зберегла зображення безлічі поз і рухів, за якими складалося враження, що танцювальне мистецтво, зокрема, композиція танцю підпорядковувалася певній системі. По цим малюнкам в більш пізній час багато відомі хореографи реконструювали грецькі танці. З текстів, які дійшли до нас впливає, що танцям в Стародавній Греції була присвячена спеціальна наука - Орхестіка, якій навчалися юнаки. Орхестіка включала в себе релігійні та побутові сцени композиції.

Тема 3. Хореографічне мистецтво епохи Середньовіччя та Відродження.

В епоху Середньовіччя, коли спосіб життя сільських і міських жителів став різко відрізнятися, танці сільські і міські також змінилися. Ці зміни відбувалися в різних європейських країнах. У XV столітті придворні бали перетворилися в маленькі спектаклі. тепер порядок виходів придворних, послідовність танців організовував «майстер балу» - балетмейстер. А ряд танців, об'єднаних в єдине ціле, отримав назва балету. Протягом XV-XVI століть в моді були танцювальні спектаклі з невігадливим сюжетом - інтермедії, «виходи» придворних, дивертисменти - ряд танців, не пов'язаних між собою загальним сюжетом.

Епоха Відродження розвине побутовий танець, перетворивши його в сценічний. Вона стане віхою, від якої веде свій відлік історія балету, дасть в Італії, а потім у Франції перші приклади вистав, які називаються балетами. Ці спектаклі стануть синтетичними уявленнями, включають танець, музику, вокал, словесні монологи.

Тема 4. Хореографічне мистецтво епохи Просвітництва.

Балет, як вид придворних розваг, що зародився при дворах італійських монархів в епоху Відродження, вже в наступному столітті досяг свого вищого розвитку у Франції. Протягом першої половини XVII століття у Франції і ряді інших країн ставилися вистави, звані балетами. Це були п'єси зі співом і діалогами, де танці не завжди мали переважне значення.

Тема 5. Становлення професійного українського балетного театру (кін. XVIII – поч. XI ст.).

Традиції української класичної балетної культури своїм корінням сягають кріпацького театру. Перша балетна вистава була показана у 1801 році у виконанні театральної трупи поміщика Д. Ширая, що складалася із підготовлених танцюристів і кріпацького оркестру. Для постановки балетних вистав він запрошував відомих іноземних хореографів-педагогів, художників-декораторів і балетмейстерів надаючи фахову освіту найкращим кріпосним

артистам. У творчості вихованих іноземними хореографами артистів-кріпаків широко побутував класичний танець, що сприяло утвердженню балетного мистецтва й піднесенню музичної і театральної культури України. У кріпацьких театрах, що існували в Україні, часто ставилися класичні балетні спектаклі. Репертуар їх складали переважно танцювальні пантоміми на міфологічні сюжети («Амур і Психея», «Венера і Адоніс», «Павло і Віргінія» та інші), а також дивертисменти, в яких виконувалися українські народні танці з віртуозними стрибками й обертаннями.

Тема 6. Формування та народження професійного українського балетного театру поч. ХХ ст.

Початок наступного етапу в розвитку балетного мистецтва в Україні пов'язаний з відкриттям національних оперних театрів у 20-і роки ХХ століття в Харкові, Києві, Одесі. У новоствореній радянській державі постає питання про створення національного балету. Українські композитори роблять перші спроби в опануванні академічних балетних жанрів. Це був час інтенсивних пошуків нового змісту і нових мистецьких форм.

Тема 7. Український балетний театр ХХ-ХХІ ст.

У ХХ-му столітті виникають нові синкретичні форми театральних вистав, що є яскравим проявом сучасних тенденцій мистецького життя. Це опера-балет «Вій» В. Губаренка, «Незраджена любов» Л. Колодуба, «Коли цвіте папороть» Є. Станковича, ораторія-балет «Київські фрески» І. Карабиця, фольк-балет-містерія «Обранець сонця» О. Шимка та ін. У них митці продовжують експериментувати на основі синтезу класичного та народного пластів, запозичуючи передові досягнення сучасності.

Репертуар балетних театрів України кін. ХХ – поч. ХХІ ст. можна розділити за групами: редакції балетів класичної спадщини в традиційній естетиці; оригінальні постановки в традиційній естетиці засобами класичного та неокласичного танцю; балетні експерименти в естетиці модерну та постмодерну. Нині відчутні певні зрушення на шляху осучаснення вітчизняного балетного театру, що сприяє не лише інтеграції у світову хореографію, а й підвищує мистецький рівень вітчизняного балетного театру.

Тема 8. Видатні балетмейстери України

В цій темі розглядається життя і творчість видатних балетмейстерів України, а саме: В. Верховинця, В. Авраменка, П. Вірського та М. Болотова, Я. Чуперчук, А. Кривохижі, М. Вантуха, К. Василенко, Б. Колногузенка тощо.

Тема 9. Неокласичний танець в творчості балетмейстерів ХХ – ХХІ століття.

Визначено генезу неокласичного балетного театру з формуванням у ХХ столітті у США та Європі. Сценічний метод майстрів нового класичного напрямку в балеті виявив окремі авторські технічні методи представників

неокласичного балету (Джорджа Баланчіна, Фредеріка Ештона, Ентоні Тюдора, Джона Кранко, Джона Ноймайера, Кенета Макміллана та ін.). Також визначено виняткову роль балетмейстерів-неокласиків, які не лише зберегли зразки академічного спадку, але й знайшли чудове поєднання класичної традиції зі стилістикою фольклору, античного танцю, балету ренесансу і бароко, імпресіонізму, джазу, модерну, кубізму, експресіонізму, абстракціонізму. Наприкінці ХХ ст. неокласичний напрям в Україні представила балетмейстерка Аніко Рехвіашвілі.

Тема 10. Танці ХХ століття. Сучасний танець на грані тисячоліть

У поняття «естрадний танець» входять і стилізації народних танців, спортивні танці, танці в стилях побутової хореографії, степ, в даний час на естраді ми бачимо досить багато постановок, вирішених засобами джазового танцю або танцю модерн. Таким чином, поняття «естрадний танець» об'єднує досить багато напрямів хореографічного мистецтва. Більше 70 років ми були відірвані від процесу розвитку світового хореографічного мистецтва. Це сталося за цілою низкою об'єктивних і суб'єктивних причин. У «застійні роки» панував класичний танець.

У своїх строго окреслених рамках розвивався народний-сценічний танець, напівлегально існував степ і бальний танець, і це практично всі напрями танцю, які тоді існували до 90-х рр. ХХ ст.

Тема 11. Сучасна Українська хореографія

Хореографія періоду глобалізації відкриває нові горизонти, з'являється безліч технік, заснованих як на класичній балетній школі, так і на різних східних духовних, психічних і фізичних практиках. Мистецтво танцю стає перформативним. Хореографи ХХІ століття стали все більше приділяти увагу пластиці, організму, тілу і геометрії рухів. Вистави насичуються елементами побутової і вродженої пластики, яка розвивається в танець, а іноді і зовсім не має вектора розвитку. У хореографічному мистецтві з'являється момент загального дослідження рухів людини, механіка виконання, концентрація на деталях. У сучасному мистецтві виникає нова позиція хореографа - хореограф-дослідник.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість Денна форма	Годин Заочна форма
Тема 5. Становлення професійного українського балетного театру (кін. XVIII – поч. XI ст.).	1. Історична характеристика хореографічного мистецтва кін. XVIII – поч. XI ст.	4	1
Тема 6. Формування та народження професійного українського балетного театру поч. XX ст.	2 Історична характеристика хореографічного мистецтва поч. XX ст.	4	2
Тема 7. Український балетний театр XX-XXI ст.	3. Історична характеристика хореографічного мистецтва XX-XXI ст.	4	1
Тема 8. Видатні балетмейстери України	4. Історична характеристика видатних балетмейстерів України.	5	2
Тема 9. Неокласичний танець в творчості балетмейстерів XX – XXI століття.	5. Історична характеристика XX ст. і огляд ситуації в хореографічному мистецтві XXI ст.	5	2
Тема 10. Танці XX століття. Сучасний танець на грані тисячоліть	6. Історична характеристика	4	1
Тема 11. Сучасна Українська хореографія	7. Історична характеристика кінця XX ст. і огляд ситуації в хореографічному мистецтві XXI ст.	4	1
Всього		34	10

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Танець в мистецтві первісного суспільства.	1. Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	7
Тема 2. Танець в Древній Греції.	2. Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	7
Тема 3. Хореографічне мистецтво епохи Середньовіччя та Відродження.	3. Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	7
Тема 4. Хореографічне мистецтво епохи Просвітництва.	Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	7
Тема 5. Становлення професійного українського балетного театру (кін. XVIII – поч. XI ст.).	Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	7
Тема 6. Формування та народження професійного українського балетного театру поч. XX ст.	Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	5	7

Тема 7. Український балетний театр ХХ-ХХІ ст.	Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	8
Тема 8. Видатні балетмейстери України	8. Зробити презентацію «Видатні балетмейстери України»	5	7
Тема 9. Неокласичний танець в творчості балетмейстерів ХХ – ХХІ століття.	9. Зробити презентацію «Балетмейстери неокласичного напрямку»	5	7
Тема 10. Танці ХХ століття. Сучасний танець на грані тисячоліть	10. Опрацювати літературу з теми заняття та інформаційні джерела.	4	7
Тема 11. Сучасна Українська хореографія	11. Зробити презентацію «Представники шкіл сучасної хореографії в Україні»	5	7
Всього		48	78

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування теоретичних знань та практичних умінь, дотичних до втілення різних режисерських задумів, для розв’язання конкретних задач у сфері хореографії та танцювальних видів спорту та організації реалізації у відповідній сфері проектів інноваційного творчого характеру завдяки:

знанням: особливостей хореографії як виду мистецтва, її видової та жанрової структури; основ драматургії хореографічного твору; особливостей побудови композиції хореографічного твору; засобів творення художнього образу в хореографії; хореографічних та музично-хореографічних форм; функцій режисера у хореографії;

умінням: працювати творчо і самостійно; аналізувати ідейно-тематичний зміст, форму, жанр, видову приналежність хореографічного твору; працювати з музичним матеріалом; застосовувати закони драматургії у власних постановках; складати літературно-драматургічну основу хореографічного

твору; створювати і нотувати хореографічний текст та малюнок танцю; співпрацювати з художником, концертмейстером, композитором, диригентом; працювати з виконавцями, проводити різні види репетицій.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни «Історія хореографічного мистецтва» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 1	Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із концепцією сталого розвитку України.
ПРН 2	Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.
ПРН 3	Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
ПРН 4	Володіти іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально-побутовій та професійній сферах.
ПРН 6	Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ПРН 7	Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виразально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проєкту.
ПРН 8	Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
ПРН 9	Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
ПРН 10	Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
ПРН 11	Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
ПРН 12	Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
ПРН 13	Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
ПРН 14	Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора

ПРН 15	Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.
ПРН 16	Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.
ПРН 17	Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.
ПРН 18	Знаходити оптимальні підходи до формування і розвитку творчої особистості.
ПРН 19	Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу
ПРН 24	Знати і розуміти роль музики в хореографічному мистецтві, володіти музично-теоретичними поняттями, аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку музичного мистецтва, його стильові особливості, жанри та форми музичних творів і використовувати навички аналізу та підбору музичного матеріалу для здійснення виконавської, педагогічної та балетмейстерської діяльності в різних напрямках хореографії.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку, екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущено здобувачем вищої освіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
Тема 1. Танець в мистецтві первісного суспільства.	Експрес опитування	8
Тема 2. Танець в Древній Греції.	Експрес опитування Практичний показ	8
Тема 3. Хореографічне мистецтво епохи Середньовіччя та Відродження.	Експрес опитування Практичний показ	8

Тема 4. Хореографічне мистецтво епохи Просвітництва.	Експрес опитування Практичний показ	8
Тема 5. Становлення професійного українського балетного театру (кін. XVIII – поч. XI ст.).	Експрес опитування Практичний показ	10
Тема 6. Формування та народження професійного українського балетного театру поч. XX ст.	Експрес опитування	9
Тема 7. Український балетний театр XX-XXI ст.	Експрес опитування	10
Тема 8. Видатні балетмейстери України	Експрес опитування Практичний показ	10
Тема 9. Неокласичний танець в творчості балетмейстерів XX – XXI століття.	Експрес опитування Практичний показ	10
Тема 10. Танці XX століття. Сучасний танець на грані тисячоліть	Експрес опитування	9
Тема 11. Сучасна Українська хореографія	Експрес опитування Практичний показ	10
Всього		100

Науково-педагогічний працівник під час завершення уроку з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами подальших практичних занять, ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Література:

1. Безклубенко С. Д. Мистецтво: терміни та поняття: енциклопед. вид. : у 2 т. / С. Безклубенко ; Ін-т культурології Акад. мистец. України. – К., 2008. – Т. 1 : А – Л. – 239 с.
2. Горбатова Н. Становлення мистецтва класичного танцю в Україні (20–30 роки ХХ століття) : автореф. дис. ... канд. істор. наук :17.00.01. – Київ, 2004. – 20 с.
3. Загайкевич М. Українська балетна музика / М. Загайкевич. – Київ : Наук. думка, 1969. – 229 с.
4. Кабачок Н.Л. Феномен неокласики в хореографічній культурі ХХ ст. (на досвіді Дж. Баланчіна) : автореф. дис. ... канд.наук з мистецтвознавства : 26.00.01 / Н.Л. Кабачок ; Харк. держ. акад. культури.– Харків, 2013.–18 с.
5. Підлипська, А. М. (2017). РЕПЕРТУАР БАЛЕТНОГО ТЕАТРУ УКРАЇНИ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ:ТИПОЛОГІЯ ТА ПРОБЛЕМИ. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*, (36), 86–94.
6. Семенова Н. Феномен української національної балетної вистави в контексті європейської хореографічної культури / Н. Семенова // Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій: матер. всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 21–22 квітня 2017 р.). – Київ, 2017. – с. 94–98.
7. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії / Ю. Станішевський. – Київ : Муз.Україна, 2003. – 440 с.
8. Станішевський Ю. Хореографічне мистецтво / Ю. Станішевський. – Київ : Рад. Школа, 1969. – 127 с.
9. Чепалов О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст.: монографія / Олександр Іванович Чепалов; Харк. держ. акад. культури. – Х.: ХДАК, 2007. – 344с.
10. Шариков Д.І Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. Типологія хореографії. : монографія / Шариков Д.І. – К. : КиМУ, 2013– Частина ІІІ. – 90 с. : іл.

